

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่อง แนวทางการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกและสภาพแวดล้อมทางกายภาพเพื่อเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวทางน้ำในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์การจัดปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ท่องเที่ยวริมน้ำกรุงเทพมหานคร ในการกำหนดกรอบแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ตลาดน้ำตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามประชากรกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม โดยศึกษาจากความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวชม จำนวน 350 ชุดประชากรในท้องถิ่น จำนวน 120 ชุดและกลุ่มพนักงานและเจ้าหน้าที่เขตตลิ่งชัน จำนวน 37 ชุด รวมจำนวน 507 คน โดยสรุปผลการศึกษาตามลำดับดังนี้

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 หัวข้อใหญ่คือ สภาพแวดล้อมทางกายภาพของตลาดน้ำตลิ่งชัน ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง และการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกและสภาพแวดล้อมทางกายภาพเพื่อเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวตลาดน้ำตลิ่งชัน ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมทางกายภาพของตลาดน้ำตลิ่งชัน

จากผลการศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพของตลาดน้ำตลิ่งชัน ซึ่งอาศัยแบบสอบถามถามในประเด็นหลัก 5 ประเด็น คือ ย่าน ที่ว่างโล่ง เส้นทางสัญจร ที่หมายตาและสิ่งก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวก โดยอาศัยกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา 2 กลุ่ม คือ นักท่องเที่ยว จำนวน 350 คน และชุมชน 157 คน ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1.1 สรุปแบบสอบถามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว

1.1.1 ย่าน จากการศึกษพบว่า สถานที่ที่ควรมีการจัดกิจกรรมและงานเฉลิมฉลองเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว ก็คือ สวนกล้วยไม้ คิดเป็นร้อยละ 67.71 และสิ่งที่คิดว่าเป็นปัญหาในประเด็นของย่านก็คือ มีการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ไม่มีการแบ่งแยกอย่างชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 45.14 ส่วนสิ่งที่ต้องปรับปรุงมากที่สุด คือ โป๊ะแพ คิดเป็นร้อยละ 64.28 รองลงมา คือ บริเวณทางเดินเท้า คิดเป็นร้อยละ 34.85 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า การพัฒนาสภาพแวดล้อมทางกายภาพของตลาดน้ำตลิ่งชัน นั้นจะต้องมีการจัดโซนเพื่อแบ่งกิจกรรมต่างๆ ออกให้ชัดเจน โดยเฉพาะการส่งเสริมกิจกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าของการท่องเที่ยว เช่นการจัดเทศกาลหรืองานประกวดกล้วยไม้ ซึ่งจะทำให้ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้าเยี่ยมชมเพิ่มมากขึ้น ซึ่งอาจเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวอื่นๆ เช่น ผู้สูงอายุที่นิยมกล้วยไม้ ก็จะทำให้เพิ่มจำนวนผู้มาท่องเที่ยวตลาดน้ำตลิ่งชันเพิ่มขึ้น

1.1.2 ที่ว่างโล่ง ซึ่งจากการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยว มีความนิยมในการใช้โป๊ะแพเป็นที่นั่งรับประทานอาหารถึงร้อยละ 50 และคิดว่าควรเพิ่มพื้นที่สาธารณะในพื้นที่ตลาดน้ำตลิ่งชันขึ้นอีก คิดเป็นร้อยละ 72.28 โดยเฉพาะบริเวณบึงกลางตลาดน้ำตลิ่งชัน ส่วนแนวทางในการพัฒนาตลาดน้ำตลิ่งชัน พบว่า นักท่องเที่ยว เห็นด้วยกับการพัฒนา คิดเป็นร้อยละ 91.71 และควรมีการเพิ่มองค์ประกอบให้กับสวนสาธารณะ ป้ายบอกข้อมูล ม้านั่งพักผ่อนและถังขยะเพิ่มเติม คิดเป็น

ร้อยละ 77.71 รองลงมาคือ ห้องน้ำ ห้องส้วม คิดเป็นร้อยละ 58 ซึ่งเป็นการพัฒนาเพื่อรองรับจำนวน และกิจกรรมของนักท่องเที่ยวที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต

1.1.3 เส้นทางสัญจร โดยพบว่า ในประเด็นเส้นทางสัญจร ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวจะ นิยมนำรถยนต์และจักรยานยนต์ส่วนตัวมาท่องเที่ยวที่ตลาดน้ำตลิ่งชันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86.28 โดยปัญหาที่พบมากที่สุด ไม่มีทางเท้าสำหรับเดินเข้าสู่ตลาดน้ำตลิ่งชัน คิดเป็นร้อยละ 29.42 ส่วนสิ่ง ประกอบบริเวณที่นักท่องเที่ยวคิดว่าควรจะมีการพัฒนา เช่น ศาลที่พักผ่อน ต้นไม้ ถังขยะ เสาทางและ ป้ายบอกทาง สูงสุด คิดเป็นร้อยละ 57.42 ซึ่งหากมีการพัฒนาในส่วนนี้จะทำให้มีสภาพแวดล้อมทาง กายภาพดีขึ้น เป็นภาพลักษณ์ที่บ่งบอกถึงความเอาใจใส่นักท่องเที่ยวที่จะเข้ามาท่องเที่ยวในบริเวณ ตลาดน้ำตลิ่งชันเพื่อให้ได้รับความสะดวกสบายสูงสุด ซึ่งจะทำให้สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามา ท่องเที่ยวมากขึ้น ซึ่งเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับตลาดน้ำตลิ่งชันเองด้วย

1.1.4 ที่หมายตา จากการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในบริเวณตลาด น้ำตลิ่งชันจะมีที่หมายตาอยู่ ก็คือ โป๊ะแพ คิดเป็นร้อยละ 64.28 รองลงมาก็คือ สำนักงานเขตตลิ่งชัน คิดเป็นร้อยละ 21.42 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า โป๊ะแพเป็นจุดเด่นของตลาดน้ำตลิ่งชัน หรือเป็นจุดที่ นักท่องเที่ยวสังเกตเห็นได้ง่ายที่สุด ซึ่งอาจปรับปรุงให้ชัดเจนขึ้นและเด่นขึ้นอีกโดยการสร้างรูปแบบที่ แตกต่างจากสิ่งก่อสร้างบริเวณใกล้เคียง รวมถึงการสร้างเชื่อมั่นเรื่องความปลอดภัยของ โครงสร้างโป๊ะแพ สภาพแวดล้อมที่ดีบริเวณโป๊ะแพ เป็นต้น เพื่อเพิ่มจุดดึงดูดใจและความมั่นใจแก่ นักท่องเที่ยว โดยเฉพาะปัญหาขยะที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน ซึ่งอาจจะเกิดปัญหาขยะล้น การจัดเก็บไม่ ทันเวลา จึงควรมีการปรับปรุงและเตรียมการอยู่เสมอ

1.1.5 สิ่งก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวก โดยส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวคิดว่า สิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณที่ควรจัดหาเพิ่มเติม คือ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ม้านั่ง ต้นไม้ ตู้ ATM ถังขยะ ป้อมยาม และห้องน้ำ ห้องส้วมสาธารณะมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 81.42 เพื่อนำมา รองรับจำนวนนักท่องเที่ยวที่จะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ในอนาคต นอกจากนี้นักท่องเที่ยว โดยส่วน ใหญ่ ถึงร้อยละ 79.71 คิดว่าควรมีการปรับปรุงร้านอาหาร ชุมประดับ ป้าย เพิ่มเติม ตลิ่งชัน เพื่อเพิ่ม จุดขายสำหรับนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามารับประทานอาหารในบริเวณตลาดน้ำตลิ่งชัน

1.2 สรุปแบบสอบถามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว

1.2.1 ย่าน โดยส่วนใหญ่ชุมชนคิดว่าบริเวณตลาดน้ำตลิ่งชันสามารถแบ่งเป็นย่านต่างๆ ได้ เนื่องจากมีความหลากหลายของกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 79.61 ส่วนพื้นที่พักผ่อนชุมชนคิดว่ามี พื้นที่สำหรับพักผ่อนไม่เพียงพอต่อความต้องการ คิดเป็นร้อยละ 89.80 นอกจากนี้สภาพความแออัด เนื่องจากตลาดน้ำตลิ่งชันก็มีมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 83.43 ขณะที่หากจะมีการจัดระเบียบแผงร้านค้า ให้เป็นหมวดหมู่เดียวกัน ชุมชนมองว่าไม่ควรทำ เนื่องจากเป็นเอกลักษณ์ของตลาดน้ำตลิ่งชันอยู่แล้ว และเป็นวิถีชีวิตดั้งเดิมของชุมชน ซึ่งเป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งในการดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชม จึงอยากให้คงไว้เช่นเดิมก่อน

1.2.2 ที่ว่างโล่ง จากการศึกษา พบว่าชุมชน คิดว่าพื้นที่ว่างโล่ง สำหรับพักผ่อนบริเวณ ตลาดน้ำตลิ่งชันมีไม่เพียงพอต่อความต้องการ คิดเป็นร้อยละ 79.61 เช่นเดียวกันกับที่ว่างโล่งสำหรับ กิจกรรมต่างๆ บริเวณตลาดน้ำตลิ่งชันมีไม่เพียงพอต่อความต้องการ คิดเป็นร้อยละ 89.80 นอกจากนี้ ชุมชนคิดว่าพื้นที่สวนสาธารณะและสนามเด็กเล่นก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของชุมชน คิดเป็น

ร้อยละ 89.80 และ 61.78 ตามลำดับ ขณะที่ชุมชนคิดว่าควรมีการพัฒนาตลาดน้ำตลิ่งชันให้มีศักยภาพเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 90.44 และควรมีร้านนั่งพักผ่อน ถึงชยะ และห้องน้ำ ห้องส้วมสาธารณะ คิดเป็นร้อยละ 84.07 ส่วนศาลาที่พัก คิดเป็นร้อยละ 71.97 ป้ายบอกข้อมูล ชุมชนโฆษณาไฟฟ้าและแสงสว่าง ป้ายบอกทาง คิดเป็นร้อยละ 36.94 ทั้งหมด ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรนำไปประกอบในสวนสาธารณะ ซึ่งจะเห็นได้ว่าชุมชนคิดว่าตลาดน้ำตลิ่งชันควรมีการพัฒนาโดยเฉพาะการมีสวนสาธารณะสำหรับพักผ่อนและทำกิจกรรมของนักท่องเที่ยวและชุมชน เพื่อรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกิดจากการพัฒนาตลาดน้ำตลิ่งชัน

1.2.3 เส้นทางสัญจร โดยส่วนใหญ่ชุมชนในพื้นที่ตลาดน้ำตลิ่งชันจะใช้รถจักรยานยนต์ในการเดินทางไปยังตลาดน้ำตลิ่งชัน คิดเป็นร้อยละ 49.68 รองลงมาคือ รถยนต์ส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 22.92 และพบว่าปัญหาที่เกิดกับเส้นทางสัญจรก็คือ ถนนคับแคบเกินไป คิดเป็นร้อยละ 43.31 ซึ่งควรจะต้องปรับปรุงแก้ไข นอกจากนี้ชุมชนยังคิดว่า ควรมีสิ่งประกอบในเส้นทางสัญจรที่สำคัญ เช่น ศาลาที่พัก ต้นไม้ และถึงชยะ คิดเป็นร้อยละ 78.34 ป้ายบอกข้อมูลและทางรถจักรยาน คิดเป็นร้อยละ 55.41 โทรศัพท์และทางเท้า คิดเป็นร้อยละ 34.39 ซึ่งจะต้องเพิ่มเติมเพื่อให้ความสะดวกแก่ผู้ใช้เส้นทางสัญจรในพื้นที่ตลาดน้ำตลิ่งชัน

1.2.4 ที่หมายตา จากการศึกษา พบว่า ชุมชนในพื้นที่ตลาดน้ำตลิ่งชัน มีสถานที่ที่เป็นจุดสังเกตหรือที่หมายตา ก็คือ โป๊ะแพ คิดเป็นร้อยละ 64.28 รองลงมาคือ สำนักงานเขตตลิ่งชัน คิดเป็นร้อยละ 47.77 ท่าเรือนั่งท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 20.38 ซึ่งสอดคล้องกับนักท่องเที่ยวที่คิดว่าโป๊ะแพของตลาดน้ำตลิ่งชันจะเป็นจุดหมายตาที่ชัดเจนที่สุด เนื่องจากมีลักษณะที่เด่นมากกว่าบริเวณอื่นๆ ในพื้นที่ตลาดน้ำตลิ่งชัน

1.2.5 สิ่งก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวก จากการศึกษาพบว่าชุมชนในพื้นที่ตลาดน้ำตลิ่งชันต้องการสิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวสูงสุด ก็คือ ร้านนั่งพักผ่อน คิดเป็นร้อยละ 84.71 รองลงมาคือ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวและศาลาที่พักนักท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 61.14 ส่วนสิ่งก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ควรเพิ่มเติมเพื่อรองรับกิจกรรมของนักท่องเที่ยว ซึ่งชุมชนคิดว่า ต้นไม้ ตู้ ATM ถึงชยะ ป้อมยาม และห้องน้ำ ห้องส้วมสาธารณะ ควรมีการเพิ่มเติม คิดเป็นร้อยละ 84.07 ส่วนร้านค้า ควรมีการจัดซุ้มและป้ายเพิ่มเติม คิดเป็นร้อยละ 78.34 ส่วนสิ่งก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่สูงอายุและผู้พิการสูงสุดคือ เส้นทางสัญจร คิดเป็นร้อยละ 64.0 ทางลาดภายนอกอาคาร คิดเป็นร้อยละ 44.8 ป้ายและสัญลักษณ์ คิดเป็นร้อยละ 40.8 อุปกรณ์ประกอบ เช่น เสาไฟฟ้า ถึงชยะ เสากั้นทางเท้า ตู้โทรศัพท์ ม้านั่ง คิดเป็นร้อยละ 39.7 ส่วนที่จอดรถ และภูมิทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 35.4 ส่วนพืชพรรณ คิดเป็นร้อยละ 32.0 โดยชุมชนมีความคิดเห็นให้เพิ่มร้านนั่งพักผ่อนเพิ่มเติม หากจะมีนักท่องเที่ยวที่สูงอายุมากท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการรองรับนักท่องเที่ยวที่ด้อยโอกาสอื่นๆ เช่นผู้พิการ จะได้ใช้พักผ่อนหลังจากการท่องเที่ยวแล้ว ซึ่งควรจะมีการกระจายร้านนั่งพักผ่อนที่เหมาะสมและเพียงพอ ซึ่งทำให้นักท่องเที่ยวสูงอายุและผู้พิการเข้าถึงบริการได้ง่ายขึ้น

2. การออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกและสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

ซึ่งหลังจากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวและชุมชนแล้วดังตารางที่ 4.1 – 4.13 ก็นำเอาข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในการออกแบบเพื่อรองรับการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกและ

สภาพแวดล้อมทางกายภาพแก่นักท่องเที่ยวปกติ และนักท่องเที่ยวสูงอายุและพิการ โดยยึดหลักเกณฑ์ มาตรฐาน ข้อเสนอแนะ แนวทางที่เป็นสากลเป็นองค์ประกอบในการออกแบบ ดังหัวข้อต่อไปนี้

- 2.1 เส้นทางสัญจร
- 2.2 ป้ายและสัญลักษณ์
- 2.3 แผ่นป้ายแจ้งข้อมูล และแผนที่
- 2.4 ตำแหน่งและการติดตั้ง
- 2.5 ขนาดและรูปร่างของแผ่นป้าย
- 2.6 สี
- 2.7 พื้นผิว
- 2.8 ตัวหนังสือ
- 2.9 อุปกรณ์ประกอบ เช้า เสา เสาไฟฟ้า ไฟส่องสว่าง ถังขยะ เสากั้น ตู้โทรศัพท์สาธารณะ
ตู้รับจดหมาย แท่นกอน้ำดื่ม ม้านั่ง ตะแกรงระบายน้ำ ต้นไม้
- 2.10 ทางสัญจร ทางเท้า
- 2.11 ที่จอดรถ
- 2.12 ทางลาดภายนอกอาคาร และ
- 2.13 ภูมิทัศน์

ซึ่งจากการออกแบบจะทำให้สามารถอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวทั้งปกติ สูงอายุและพิการได้อย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งจะสามารถเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ตลาดน้ำตลิ่งชันเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังสร้างภาพลักษณ์ของการท่องเที่ยวตลิ่งชันที่แสดงออกของการเท่าเทียมกันของคนทั้งมวลได้ชัดเจน

อภิปรายผลการศึกษา

การวางแผนการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกและสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เพื่อที่จะเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวทางน้ำนั้น จำเป็นจะต้องได้รับข้อมูลจากแนวคิดของนักท่องเที่ยวและชุมชนในพื้นที่ตลาดน้ำตลิ่งชัน ถึงความต้องการและรูปแบบการพัฒนาว่าควรจะดำเนินการไปในทิศทางใด ซึ่งจากการใช้แบบสอบถามถามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวและชุมชนในพื้นที่ตลาดน้ำตลิ่งชัน พบว่าทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่ค่อนข้างสอดคล้องกัน อาทิในประเด็นที่ว่างโล่ง พบว่าทั้งนักท่องเที่ยวและชุมชนต่างเห็นว่าพื้นที่ในการใช้ในกิจกรรมต่างๆ คับแคบเกินไป ไม่เพียงพอต่อการรองรับกิจกรรมของนักท่องเที่ยวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งควรมีการปรับปรุงโดยการเพิ่มพื้นที่สาธารณะเพื่อรองรับกิจกรรมต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับคำนิยามของ ธีเดช รุ่งมงคล ในปี 2534 ที่ว่า การบริการ (services) เป็นอะไรก็ได้ ซึ่งเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้มาใช้กิจกรรมประเภทนั้นๆ โดยทั่วไปความสะดวกสบายให้ความพึงพอใจกับคน (human) ซึ่งจะอยู่ในลักษณะของลูกค้าหรือผู้ใช้บริการ (consumers) ที่มีความต้องการ (needs) จะใช้บริการนั้นๆ นอกจากนี้ในส่วน of เส้นทางสัญจรก็เป็นประเด็นที่ทั้งนักท่องเที่ยวและชุมชนเห็นสอดคล้องว่าถนนมีความคับแคบเกินไป ไม่สะดวกต่อการเดินทาง รวมถึงสิ่งประกอบบริเวณที่จะต้องมีการพัฒนา เช่น ป้ายบอกทาง

ป้ายบอกข้อมูล ทางเท้า เป็นต้น ส่วนที่หมายตา พบว่า จุดที่เป็นจุดหมายตานักท่องเที่ยวและชุมชนก็คือ โปะแพ เนื่องจากเป็นจุดที่สังเกตง่าย และสามารถเชื่อมต่อไปยังกิจกรรมอื่นๆ ได้ง่าย โดยที่นักท่องเที่ยวและชุมชนมองว่าเป็นจุดหมายตาทั้งคู่นั้น ก็อาจเนื่องมาจากโป๊ะแพ มีรูปแบบการก่อสร้างที่แตกต่างไปจากสิ่งก่อสร้างในพื้นที่ใกล้เคียง จึงทำให้สังเกตได้ง่าย การเดินทางไปยังโป๊ะแพก็ง่ายเพียงเดินตรงไปสุดขอบคลองก็จะเจอโป๊ะแพขวางหน้าอยู่ จึงเป็นที่นิยมนัดเจอของนักท่องเที่ยวและชุมชน อย่างไรก็ตามในส่วน of สิ่งก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งนักท่องเที่ยวและชุมชนก็มีความคิดเห็นแตกต่างกันอยู่เล็กน้อย โดยที่นักท่องเที่ยวจะมองว่า ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเป็นสิ่งสำคัญ รองลงไป คือ ศาลาพักผ่อน ขณะที่ชุมชนมองว่า ศาลาพักผ่อนนักท่องเที่ยวน่าจะมีความสำคัญมากที่สุด รองลงไป คือ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ซึ่งก็อาจเกิดจากการที่นักท่องเที่ยวมุ่งที่จะเดินทางมาท่องเที่ยวจึงต้องการข้อมูลเพื่อที่จะวางแผนการท่องเที่ยว ขณะที่ชุมชนมองว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวอาจเกิดความเมื่อยล้าเนื่องจากการท่องเที่ยวควรจัดเตรียมสถานที่พักเพื่อบริการแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งก็ไม่ใช่ประเด็นที่จะขัดแย้งกัน เนื่องจากการมองต่างมุม โดยฝ่ายนักท่องเที่ยวมองเรื่องของการใช้ประโยชน์ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเป็นหลัก ส่วนชุมชนมุ่งให้บริการนักท่องเที่ยวเป็นหลักเช่นกัน

ซึ่งอย่างไรก็ตามจากผลการศึกษาทำให้ทราบว่าข้อมูลใดที่ควรจะนำไปสร้างเป็นแบบแผนในการพัฒนา ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องมาจากเป็นฐานการพัฒนาที่เกิดจากความต้องการของชุมชน และเป็นการใช้ต้นทุนของชุมชนที่มีอยู่เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดน้ำตลิ่งชัน โดยยังคงวิถีชีวิตของชุมชน ความเป็นอิสระและมีศักดิ์ศรี โดยมองที่ความพร้อมของชุมชนเป็นหลักในการพัฒนา (สินธุ์ สโรธร, 2546) ซึ่งการพัฒนาภูมิทัศน์ของชุมชนตลาดน้ำตลิ่งชัน จำเป็นที่จะต้องสอดคล้องกับวัฒนธรรม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนในแต่ละสถานที่และช่วงเวลา ด้วยเหตุที่คุณค่าของภูมิทัศน์วัฒนธรรมเป็นผลมาจากความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลา อันเกิดจากความเจริญ การเปลี่ยนแปลงเส้นทางคมนาคม การสืบทอดองค์ความรู้และทัศนคติต่อคุณค่าของวิถีชีวิตริมน้ำ ไม่ควรหยุดการเปลี่ยนแปลง หากแต่ควรมุ่งให้ดำเนินการไปตามความเหมาะสมการเข้าถึงการบูรณาการระหว่างธรรมชาติและวัฒนธรรม และการยอมรับในการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์วัฒนธรรมจะทำให้เราสามารถตัดสินใจวางแผนจัดการหรือนุรักษ์ภูมิทัศน์วัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน (ฐาปนา บุญประวีตรและปัทม ญาติมาก, 2551)

ข้อเสนอแนะ

1. จำนวนข้อมูลยังมีปริมาณน้อยเกินไป เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวยังมีจำนวนน้อย ซึ่งอาจแก้ไขโดยการเก็บข้อมูลต่อเนื่องเป็นเวลา 3 ปี เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์
2. รูปแบบกิจกรรมที่กำหนดมาให้ชุมชนเลือกอยู่ในช่วงที่แคบเกินไป ซึ่งชุมชนอาจมีข้อเสนอแนะรูปแบบในอัตลักษณ์ของตนเองได้ ซึ่งการแก้ไขอาจเปิดให้ชุมชนเสนอแนวทางการกิจกรรมของตนเองได้
3. งบประมาณในการพัฒนามีน้อยซึ่งอาจทำให้บางกิจกรรมไม่สามารถดำเนินการได้ ถึงแม้จะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวได้